

Индикативна техническа спецификация

за

провеждане на пазарни консултации във връзка с финансов инструмент „Фонд Предприемачество“, финансиран със средства по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027

Ограничение на отговорността

Настоящият документ (Документът) е изготвен единствено с информационна цел. Той представя накратко най-основните индикативни характеристики на *Финансов инструмент „Фонд Предприемачество“* (Финансов инструмент, ФИ), финансиран по ПКИП 2021-2027 и може да бъде обект на съществени промени и допълнения. Документът е изготвен с оглед на провеждането на пазарни консултации за *Финансовия инструмент*. Окончателното съдържане на настоящия документ подлежи на преразглеждане и одобрение от „Фонд мениджър на финансовите инструменти в България“ (ФМФИБ) и съответният управляващ орган.

Нищо в настоящия Документ не следва да се приема като оферта или препоръка към което и да е лице за вземане или не на каквито и да е решения (включително свързани с инвестиции), както и за предприемане или не на каквито и да е действия.

Въведение

Настоящият документ включва примерни условия за ФИ и очертава най-основните примерни условия, които да послужат за основа на обсъждане с участниците на пазара по време на пазарните консултации.

Обосновка на Финансовия инструмент

Финансовият инструмент ще се изпълнява по Програма „Конкурентоспособност и иновации в предприятията“ 2021-2027 (ПКИП). ПКИП е структурирана в два приоритета, които допринасят за постигането на интелигентен и устойчив растеж на българската икономика, както и осъществяването на индустриална и цифрова трансформация и кръгова икономика.

Настоящият финансов инструмент се финансира от Приоритет 1 „Иновации и растеж“, Специфична цел (iii) „Засилване на устойчивия растеж и конкурентоспособността на МСП и създаване на работни места, включително чрез производствени инвестиции“ на програмата, която се отнася пряко към постигането на интелигентен растеж чрез инвестиции в развитието на икономиката чрез засилване на предприемаческата активност.

Целевата политика в подкрепа на предприемаческата екосистема и развиването на предприемачеството по Специфична цел (iii) се основава на отчетения най-нисък дял в ЕС на предприемаческата активност, както и на неравномерното регионално развитие на българската предприемаческа екосистема. При прилагането на тази политика следва да бъде отчетен натрупаният до момента опит в областта на стартиращите предприятия и наложилият се извод, че при финансирането на предприемаческите идеи от решаващо значение е оценката на тяхната жизнеспособност. В тази връзка подкрепата за тях ще бъде ориентирана чрез финансови инструменти.

Въз основа на горното, по Специфична цел (iii) на ПКИП е предвиден финансов инструмент за дялови и/или квази-дялови инвестиции с цел насърчаване на предприемачеството и финансиране за създаването на нови и развитие на съществуващи предприятия, като с него се цели приемственост с вече съществуващите на пазара фондове за дялови и квази-дялови инвестиции с публичен ресурс и затвърждаване на постигнатите резултати по отношение на подобряване на достъпа до финансиране на предприятия във всички етапи на развитието (финансиране на нови МСП на етап ускоряване и начален етап, както и предприятия в етап на растеж) и от различни сектори.

Роля на ФМФИБ

За да разреши проблема с установеното неефективно функциониране на пазара и неоптималните инвестиционни ситуации, УО на ПКИП определи ФМФИБ за мениджър на Холдингов фонд, по силата на споразумение за финансиране, подписано между двете страни. В съответствие със споразумението, ФМФИБ управлява средства на ПКИП, които да бъдат инвестирани под формата на финансови инструменти от името на Програмата. В тази връзка, отговорностите на ФМФИБ включват:

- Определяне, оценка и подбор на Финансови посредници за прилагането на Финансовия инструмент, което се изразява в:
 - Анализ и подготовка на техническа спецификация на финансовия инструмент;
 - Провеждане на консултации с участниците на пазара и оценка на пазарната среда;
 - Подготовка и провеждане на Процедура за избор на Фонд мениджър;
- Водене на преговори, сключване и, при необходимост, изменения в договореностите с Фонд мениджъра;
- Управление и мониторинг; и
- Управление на риска, оперативно и финансово отчитане.

Процедурата за избор, посредством която ФМФИБ ще определи Фонд мениджъра и текущото изпълнение, се провежда по открит, прозрачен, пропорционален и недискриминационен начин в съответствие с приложимото право и разпоредби и при спазване на изискванията на Закона за обществените поръчки.

Индикативни условия на Финансовия инструмент

Цели на Финансовия инструмент	Да инвестира в портфейл от предприятия във всички фази на развитие (нови МСП на етап ускоряване и начален етап, както и предприятия в етап на растеж) в зависимост от потенциала им за растеж и съобразно нуждите на пазара и недостига на финансиране, и да надгради постигнатите резултати от прилагането на дялови и квази-дялови инструменти по ОПІК 2014-2020
Индикативен ангажиран ресурс на ФМФІБ	Максималният ангажиран ресурс на ФМФІБ в рамките на Финансовия инструмент ще възлиза на общо приблизително 104.44 млн. евро.
Дизайн на ФІ и прилагане	Финансовият инструмент може да бъде структуриран като един или няколко алтернативни инвестиционни фонда, всеки един управляван от различни фонд мениджъри. В зависимост от приложената оптимална структура могат да бъдат разделени на два или повече под-фонда (ангажимента), които адресират посочените по-долу етапи на развитие.
Правна структура	<p>Фондът ще бъде учреден в съответствие с инвестиционната стратегия, предложена от избрания изпълнител в рамките на обществената поръчка, както и приложимото законодателство.</p> <p>След обсъждане с участниците на пазара и анализ на актуалната пазарна среда по време на пазарните консултации, могат да бъдат учредени един или повече алтернативни инвестиционни фонда от затворен тип по смисъла на Директива 2011/61/ЕС и съответното национално законодателство, което я въвежда в зависимост от избраната от Фонд мениджъра юрисдикция.</p> <p>Структурата ще бъде съобразена с преобладаващата пазарна практика и професионални стандарти, като ще се състои най-малко от Съдружник с неограничена отговорност (Фонд мениджър), както и съдружници с ограничена отговорност (инвеститори).</p>
Допустими инструменти	Дялови и/или квази-дялови инструменти;
Среден размер на индивидуалните инвестиции (Tickets)	<ul style="list-style-type: none">▪ Ранен етап (Pre-seed/Seed) – 150 хил. евро;▪ Начален етап (Seed/Start-up) – 1 млн. евро;▪ Рисков капитал (VC) – 2.5 млн. евро;▪ Растеж (Growth) – 4.5 млн. евро. <p>Минималните и максималните размери на индивидуалните инвестиции ще бъдат определени в Документацията за финансовия инструмент, като ще бъдат взети предвид състоянието на пазара и идентифицираните нужди на</p>

	предприемаческата среда, както и обратната връзка от проведените пазарни консултации.
Териториално разпределение на средствата	<p>Средствата за финансовия инструмент, ще бъдат разпределени както следва:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Региони в преход*: 57.3 млн. евро;▪ По-слабо развити региони**: 47.1 млн. евро. <p>За дискуссионни цели, предоставеното финансиране е възможно да бъде отнесено към съответния регион на базата на местоположение на подпомогнатите дейности или инвестиции. По-детайлни изисквания ще бъдат определени след провеждане на пазарните консултации.</p> <p>*Югозападен регион **Всички останали (Северозападен, Северен централен, Североизточен, Югоизточен, Южен централен)</p>
Валута на фонда	Капиталът на Фонда може да бъде в евро или в лева.
Срок на Фонда	10+1+1 години
Инвестиционен период	<p>От датата на Първо затваряне на Фонда до по-ранната от двете дати:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ 31 декември 2029 г.;▪ Изтичане на 5 години от началото на инвестиционния период на Фонда.
Режими на държавна помощ¹	<p>Подкрепата чрез финансовия инструмент трябва да бъде съобразена с приложимите правила за държавни помощи. В тази връзка към момента са идентифицирани следните възможности:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Регламент <i>de minimis</i>², т.е. при инвестиции, вкл. последващи, заедно с другите получени минимални помощи, не повече от 200,000 евро за период от три години;▪ Общ режим за групово освобождаване (ОРГО³), при който финансовите инструменти следва да отговарят на изискванията на чл. 21 („Помощи за рисково финансиране“) или чл. 22 („Помощи за стартиращи предприятия“);▪ Режим на „непомощ“, когато подкрепата се предоставя при пазарни условия.
Ангажимент на Фонд мениджъра	Фонд мениджърът следва да поеме финансов ангажимент в размер на не по-малко от 1 % и не повече от 7 % от общия ангажиран ресурс във Фонда.
Допустими инвестиции	<p>Допустими инвестиции са следните:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Инвестиции в стартиращи предприятия на различен етап от своето развитие;▪ Инвестиции, които не са физически завършени или изцяло осъществени към датата на решението за инвестиция;

¹ В началото на текущия програмен период Европейската Комисия преразглежда правилата за минимални и държавни помощи. Очаква се през 2023 година да бъдат приети промени в Регламент *de minimis*, както и в други насоки и правила. ФМФИБ ще съобщи финансовите инструменти с промените, когато те бъдат приети.

² Регламент (ЕС) № 1407/2013 на Комисията от 18 декември 2013 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта *de minimis* (OJ L 352, 24.12.2013, p. 1–8)

³ Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (OJ L 187, 26.6.2014, p. 1)

- Инвестиции, при които общият размер на инвестицията не надвишава 5 млн. евро.
- Инвестиции за заместващ капитал, заместващ капитал, само ако той е съчетан с нов капитал, представляващ най-малко 50 % от всеки инвестиционен кръг в допустимите предприятия, като същият ще бъде определен във финалната Техническа спецификация;
- Инвестиции отговарящи на правилата и ограниченията на ОРГО, в случай че се прилага режим на ДП по ОРГО.

Целеви крайни получатели	МСП, малки предприятия със средна капитализация (small mid-caps), средни предприятия със средна капитализация (mid-caps).
Диверсификация на портфейла	<p>Изискване относно избягване на висока концентрация на портфейла е възможно да бъде дефинирано след провеждане на пазарни консултации.</p> <p>Фонд мениджърът следва да осигури подходяща политика на диверсификация на риска, целяща постигане на икономическа жизнеспособност и ефективен мащаб по отношения на размера и териториалния обхват на съответния портфейл от инвестиции.</p>
Последващи инвестиции след Инвестиционния период	Не се предвижда предоставяне на възможност за последващи инвестиции от Фонда след инвестиционния период, освен с решение на Общото събрание на акционерите във Фонда.
Такса за управление	<p>Таксата за управление се базира изцяло на постигнатите резултати и за целия живот на Фонда ще се оформи като процент от инвестираните средства в крайни получатели. Максимално допустимият размер такса за управление се определя в споразумението за финансиране и отразява резултата от проведената тръжна процедура.</p> <p>В резултат от проведените пазарни консултации ФМФИБ ще прецени относно необходимостта от въвеждането на таван на максималния размер на допустимата такса за управление (съгласно разпоредбите на чл. 68 (4) от Регламента за общо приложимите разпоредби Таксата за управление не може да надвишава 15%)</p>
Каскада за разпределение на приходите	<p>Стандартна каскада за разпределение, при която след възстановяване на 100% от средствата на инвеститорите, се преминава към плащане на минималната норма на възвръщаемост (hurdle rate) и отсрочено възнаграждение (carried interest), ако е приложимо.</p> <p>Обследва се и възможността за разпределянето на приходите за всяка инвестиция (deal-by-deal), при която разпределението на отсрочено възнаграждение се извършва на ниво отделна инвестиция (т.е. Фонд мениджърът ще получи отсрочено възнаграждение от 20% от реализираната печалба за всеки положителен изход, независимо дали инвеститорите вече са получили всички инвестирани до момента средства във Фонда).</p>

Минимална норма на възвращаемост (hurdle rate)	От 0% до 7% годишно, на база предложението на Фонд мениджъра в зависимост от насочеността на фонда по отношение на етапа на развитие на подкрепените компании.
---	--

Подход за привличане на частни средства	<p>Подходът за привличане на частни средства, с оглед осигуряването на минимално изисквания ефект на лоста (leverage effect) към средствата на ФМФИБ, ще бъде уточнен в следствие на извършените пазарни консултации. ФМФИБ обмисля да предостави възможност за привличане на средства по следните начини:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ На ниво Фонд;▪ Чрез схема за ко-инвестиции на ниво Краен получател;▪ Комбинация между двете <p>В рамките на процеса на избор на Фонд мениджър, ФМФИБ ще поощри осигуряването на частни средства на ниво Фонд.</p>
--	--

Средства на Независими частни инвеститори	<p>Работната хипотеза за привличане на независими частни инвеститори е възможността за прилагане на принципа pari passu, като съществува възможност за прилагане на асиметрия по отношение на разпределението на риска.</p> <p>Привличането на независими частни инвеститори е възможно да се осъществи на ниво Фонд и на ко-инвестиционен принцип на ниво сделка. По-детайни изисквания в тази област евентуално ще бъдат допълнени след провеждане на пазарни консултации.</p> <p>При инвестиции в крайни получатели в по-ранните етапи на развитие се предвижда прилагане на регламен de minimis. За инвестиции в по-напреднали инвестиции, се предвижда прилагане на режим на „непомощ“, необходимост от привличане на 30 % частен капитал. Цялостно се предвижда привличане на минимум 10% частен капитал при прилагане на съответния режим на държавна помощ.</p>
--	---

Заместващ капитал	<p>Конкретното ограничение за размера на заместващ капитал ще варира в зависимост от етапа на развитие. Индикативен диапазон ще бъде между 25% и 50%.</p> <p>При съгласие от страна на Консултативния съвет, заместващият капитал може да бъде увеличен.</p>
--------------------------	--

Техническа подкрепа	Не се предвижда заделяне на средства за техническа помощ в полза на крайните получатели.
----------------------------	--

Размер на Фонда и Затваряния на Фонда	<p>Размерът на Фонда ще зависи от предлаганите условия и инвестиционната стратегия на Фонд мениджъра и ще се състои от съвкупния ангажиран ресурс, набран от Инвеститорите в него.</p> <p>Целевият размер на Фонда и минималният размер на Първото затваряне ще бъдат определени след обсъждане с участниците на пазара по време на Пазарните консултации.</p>
--	--

	<p>Предвижда се възможност набирането на инвестиционния капитал да се извършва на етапи (Затваряния на Фонда) при конкретна времева рамка, дефинирана в Оперативното споразумение.</p>
Корпоративно управление на Фонда/ Фондовете	<p>Структурата на корпоративното управление на Фонда ще включва минимум:</p> <ul style="list-style-type: none">▪ Стандартни органи на управление в зависимост от формата▪ Инвестиционен Комитет▪ Консултативен Съвет
Клаузи за защита на инвеститорите	<p>Стандартни клаузи за защита на инвеститорите съгласно Насоките на Invest Europe.</p>
Области на инвестиране и показатели	<p>Допустим е генералистичен подход към инвестиционна стратегия от гледна точка на сектори на инвестиране.</p> <p>Ключовите показатели в инвестиционната стратегия ще бъдат дефинирани в зависимост от етапите на инвестиране и съответно алокирания към всеки етап ресурс.</p>
Отчетност	<p>Изискванията по отношение на отчетността ще бъдат съобразени с Насоките на Invest Europe, със спецификите на Финансовия инструмент и приложимите регламенти на ЕС, включително правилата за държавните помощи, което ще бъде изрично посочено в Оперативното споразумение.</p> <p>Отчетността ще бъде извършвана на тримесечна и на годишна база по предварително зададени форми. Всички финансови отчети на Фонда ще бъдат изготвяни в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане.</p> <p>Индикативни отчетни форми могат да бъдат разгледани онлайн ТУК.</p>
Одит	<p>Фонд мениджърът следва да даде съгласие от името на Фонда да се съхраняват всички подкрепящи документи, необходими за осигуряването на адекватна одитна следа.</p> <p>Дружеството ще предоставя достъп до своите помещения и до своята документация, свързана с Фонда и ще подлежи на редовен мониторинг, контрол и одит от: ФМФИБ, Европейската сметна палата, Европейската комисия, Европейската служба за борба с измамите, ПКИП, както и други органи със съответните правомощия до нивото на предприятията, в които Фондът инвестира.</p> <p>В зависимост от прилагания режим на държавни помощи, Фонд мениджърът съхранява документи, необходими, за да се установи спазването на всички условия, предвидени в съответния европейски регламент</p>
Конфликти на интереси	<p>Фондът ще встъпва във всички трансакции въз основа на принципа на сделката между несвързани лица.</p> <p>За Инвестиционния период Фонд мениджърът и Ключовите лица, респективно Членовете на инвестиционния екип, нямат право да управляват или да работят в друг инвестиционен фонд със сходна инвестиционна стратегия и инвестиращ в сходни инструменти, който се намира в период на инвестиране, включително в който е инвестиран директно или индиректно ресурс, предоставен от ФМФИБ или от УО на ПКИП и този Фонд се намира в период на инвестиране.</p>

Фонд мениджърът представя на Консултативния комитет всички случаи, които биха могли да създадат възможност за възникване на действителни или потенциални конфликти на интереси. Консултативния комитет указва на Фонд мениджъра подхода за тяхното разрешаване.
